

ČESKÁ REPUBLIKA přispívá k rozvoji a stabilizaci AFGHÁNISTÁNU

Provinční rekonstrukční tým České republiky
Provincie Lógar, Afghánistán

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2008—2009

Úvodní slovo ministra zahraničních věcí

Vážení čtenáři,

v rukou držíte výroční zprávu českého Provinčního rekonstrukčního týmu, který od března 2008 působí v afghánské provincii Lógar. Za tu dobu se jeho civilním expertům podařilo dokončit desítky projektů, načrtnout strategie rozvoje v oblastech klíčových pro další hospodářský růst a zvýšit schopnosti provinčních a distriktních orgánů státní správy, které jednou budou muset převzít zodpovědnost za další rozvoj provincie.

Práce českého PRT je během na dlouhou trať. Místo rychlých a často na efekt činěných akcí se jeho experti snaží položit základy pro dlouhodobý a udržitelný ekonomický rozvoj. Je to mravenčí a vysilující práce, ale je to jediná cesta, jak zajistit, aby jednoho, snad ne příliš vzdáleného dne, mohlo mezinárodní společenství předat správu země zpět plně do rukou Afghánců, kteří jediní mohou rozhodovat o tom, jakým směrem se má jejich země ubírat.

Dnes, devět let od útoků na New York a Washington, se často zapomíná na to, že mezinárodní společenství v roce 2001 nezasáhlo v Afghánistánu jen proto, aby potrestalo pachatele těchto hrůzných činů, ale zejména proto, aby pomohlo Afgháncům vybudovat stabilní zemi, která nebude hrozbou pro sebe i své okolí a která nabídne svým obyvatelům naději v budoucnost. Tento úkol dosud nebyl ani zdaleka splněn. Mnoho však bylo vykonáno v uplynulých letech i díky práci expertů českého PRT. Na druhou stranu nedosahujeme vytyčených cílů tak rychle, jak bychom si představovali. To však není důvodem k rezignaci, ale pobídkou k další práci.

Provinční rekonstrukční tým v Lógaru přispívá svým dílem ke stabilizaci Afghánistánu. Činí tak i při vědomí skutečnosti, že cokoliv uděláme pro rozvoj Afghánistánu, má přímý vliv také na stabilizaci celé oblasti i naší bezpečnost.

Karel Schwarzenberg
Ministr zahraničních věcí ČR

Provinční rekonstrukční tým (PRT)

Provinční rekonstrukční tým (PRT) je nástroj podporující bezpečnost prostřednictvím rozvoje a rekonstrukce a prostředek k rozšíření vlivu koaličních jednotek a zejména centrální afghánské vlády. Původně byly PRT zajišťovány a financovány pouze ze strany USA, v současnosti jsou řízeny a financovány patnácti dalšími zeměmi. Jednotlivé národy přistupují k financování PRT rozdílně, liší se také stupeň bezpečnosti i přírodní podmínky v jednotlivých provinciích, takže je obtížné srovnávat dosažené výsledky. Různé země se též liší v názoru na roli armády v PRT, nastavení spolupráce civilní a vojenské složky PRT a v neposlední řadě na formu spolupráce rekonstrukčních a humanitárních organizací a koaličních sil. PRT se různí ve velikostech týmů, struktuře vedení týmů i v přístupech k rekonstrukci. Jakkoli rozdílné jsou PRT v současnosti, jsou neodmyslitelnou součástí mise ISAF* (International Security Assistance Force), která v Afghánistánu působí pod velením Severoatlantické aliance (NATO) v úzké spolupráci s afghánskou vládou. V současnosti jsou jejich hlavními úkoly podpora ústřední vlády v provinciích, pomoc při rekonstrukci země a zajištění bezpečného prostředí pro rekonstrukci země.

Většina z rekonstrukčních týmů se skládá z civilní a vojenské části. Početně menší civilní složka se věnuje rozvojovým projektům, vojenská část zajišťuje bezpečnost a pohyb všech členů PRT, komunikaci s ISAF a národním velením a plnění úkolů vyplývajících z operačního plánu ISAF. Pro naplnění úkolů PRT je však klíčová civilní část, která se většinou skládá z expertů relevantních ministerstev či rozvojových agentur. Civilní experti udržují pravidelný kontakt s místním obyvatelstvem a především s místními úřady, identifikují potřeby obyvatelstva, navrhují rozvojové projekty a dohlíží na jejich realizaci.

* NATO ISAF (Působení ISAF v Afghánistánu je založeno na mandátu RB OSN č. 1386 ze dne 20. prosince 2001)

Vedle afghánské vlády spolupracuje ISAF úzce i se všemi ostatními mezinárodními partnery, například s misí OSN. Nestabilní bezpečnostní situace v Afghánistánu velmi komplikuje proces obnovy země a v mnoha částech znemožňuje použití klasičtějšího, čistě civilního rekonstrukčního modelu. Pokud by v těchto částech nebyla rekonstrukce řízena takzvaně civilně-vojenskou spoluprací, tedy prostřednictvím PRT, ocitly by se rozsáhlé oblasti zcela bez mezinárodní asistence. V současné chvíli je tedy úspěšné mezinárodní působení bez PRT nemožné. Stejná situace je i v provincii Lógar, kde od března 2008 působí český provinční rekonstrukční tým, který je dnes ve spolupráci s americkým týmem hlavním aktérem na poli rozvoje a rekonstrukce v provincii.

České PRT tvoří deset civilních odborníků, řízených Ministerstvem zahraničních věcí ČR, a 275 vojáků Armády ČR. České PRT má jednu z poměrově největších zastoupení civilních expertů v rámci PRT. Hlavním cílem českého PRT ve střednědobém horizontu, cca do roku 2012, by mělo být položení základů pro udržitelný politicko-ekonomický rozvoj v provincii, asistence provinční vládě v napojení na vládu centrální a zahájení transformačního procesu PRT směrem k předávání zodpovědnosti afghánským partnerům. Naplnění tohoto cíle chce český PRT dosáhnout pokračováním rekonstrukční činnosti v oblasti infrastruktury, aby obyvatelstvo všech osídlených oblastí provincie mělo k dispozici základní instituce – zdravotnické zařízení, školní budovy, administrativní budovy pro provinční vládu a její zástupce v distriktech, policejní stanici. Tato část programu byla úspěšně zahájena a dosavadní rozpočet na rekonstrukci umožňuje její pokračování v celém sledovaném období. Právě předání odpovědnosti afghánským partnerům je klíčem k odchodu českého PRT z Afghánistánu. Ani odchodem PRT však neskončí přítomnost České republiky v Afghánistánu, neboť Afghánistán byl definován jako prioritní české zahraniční rozvojové spolupráce.

Provincie Lógar

Východoafghánská provincie Lógar patří mezi nejmenší afghánské provincie. Z tohoto důvodu proto byla pro český rekonstrukční tým ideální. Dalšími důvody pro výběr této provincie byla relativně stabilní bezpečnostní situace, která umožňuje efektivní a viditelnou rekonstrukci, i fakt, že v oblasti dosud žádný PRT nebyl. Navíc zde, přestože je Lógar vzdálený pouze 60 kilometrů na jih od hlavního města Kábulu, ani sedm let po pádu Tálibánu nepůsobily téměř žádné humanitární organizace, ačkoliv Lógar patří mezi provincie, které asistenci a pomoc po více než třiceti letech bojů potřebují.

Většina obyvatel Lógaru žije v rovinaté oblasti, ale některé distrikty leží v horách, kde vrcholky dosahují až 4000 metrů. Do distriktu Azra, ležícího na východě provincie, trvá cesta z Pol-e Alam, hlavního města, více než deset hodin. I v těchto odlehlých a špatně přístupných oblastech však PRT realizuje celou řadu projektů.

Zemědělství představuje hlavní zdroj obživy většiny obyvatel Lógaru a průmysl zde, na rozdíl od některých dalších provincií, neměl tradici ani v minulosti. Proto je tato oblast jednou z priorit českého PRT.

Islám je zcela dominantním náboženstvím provincie a většinu obyvatelstva tvoří Paštúni. Tradice a zvykové právo je zde hluboce zakořeněno, takže mezi jeden z principů práce Čechů v provincii patří respektování místních zvyklostí a specifik. Všechny projekty jsou proto vedle zvolených představitelů konzultovány i s neoficiálními autoritami provincie, takzvanými šurami.

Oblasti a zásady působení PRT

V letech 2008 a 2009 realizoval český PRT rekonstrukční a rozvojové projekty zejména v oblastech podpory bezpečnosti, školství, zemědělství, zdravotnictví, obnovy vodních zdrojů, rozvoje dopravní infrastruktury, podpory nezávislých médií a práv žen.

Při přípravě, implementaci a vyhodnocení projektů se PRT soustředí na:

- ▶ **udržitelnost** – schopnost místních komunit dlouhodobě se starat o námi vybudované projekty tak, aby to nekladlo nesplnitelné nároky na finanční či lidské zdroje (např. preferujeme rozšíření stávající školy před stavbou nové, neboť jsme si vědomi, že afghánská vláda nemá dostatek učitelů, prostředky na vybavení nových budov, platy učitelů, údržbu a provoz nové budovy).
- ▶ **účast místních komunit** – respektujeme místní sociální strukturu a před zahájením projektů jednáme s komunitami a jejich představiteli (tzv. šúrou neboli radou starších); požadujeme, aby se komunity podílely na rozhodovacím procesu, a zajistily tak bezpečné prostředí pro realizaci projektu.
- ▶ **spolupráci s provinčními úřady** – posilujeme legitimitu místní vlády a zároveň důvěru obyvatel k ní tím, že podporujeme projekty vzešlé z oficiálních okresních rozvojových rad a provinčních rozvojových plánů. V rámci spolupráce zároveň zvyšujeme schopnost afghánských úřadů plnit své základní funkce.
- ▶ **zjištění potřebnosti (tzv. needs assesment)** – na základě vlastního průzkumu v komunitách dokážeme rozlišit mezi reálnými potřebami komunity (kterým se v rámci projektů dále věnujeme) a dále mezi seznamy projektů (tzv. wishlisty, které většinou nerespektují realitu).

- ▶ **dlouhodobý efekt** – preferujeme dlouhodobá řešení před krátkodobým efektem. (Dáváme například přednost opravě školy před dodáním provizorního stanu, ve kterém by se děti mohly učit.)
- ▶ **transparentnost** – během výběru a udílení zakázek postupujeme dle jasně daných pravidel a zcela průhledně. Tímto jednáním nastavujeme standardy etického chování v afghánském tržním prostředí.
- ▶ **místní firmy a materiály** – zadáváním zakázek místním firmám, využíváním místních dodavatelů a místní pracovní síly podporujeme místní ekonomiku a zaměstnanost.

Mapa projektů PRT

PROJEKTY PRT V OBLASTECH

veterinární medicína

školství

zemědělství

voda

zdravotnictví

podpora afghánské policie a armády

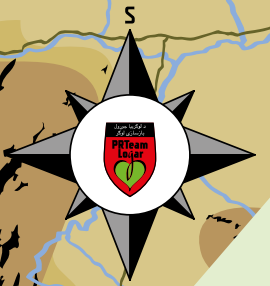
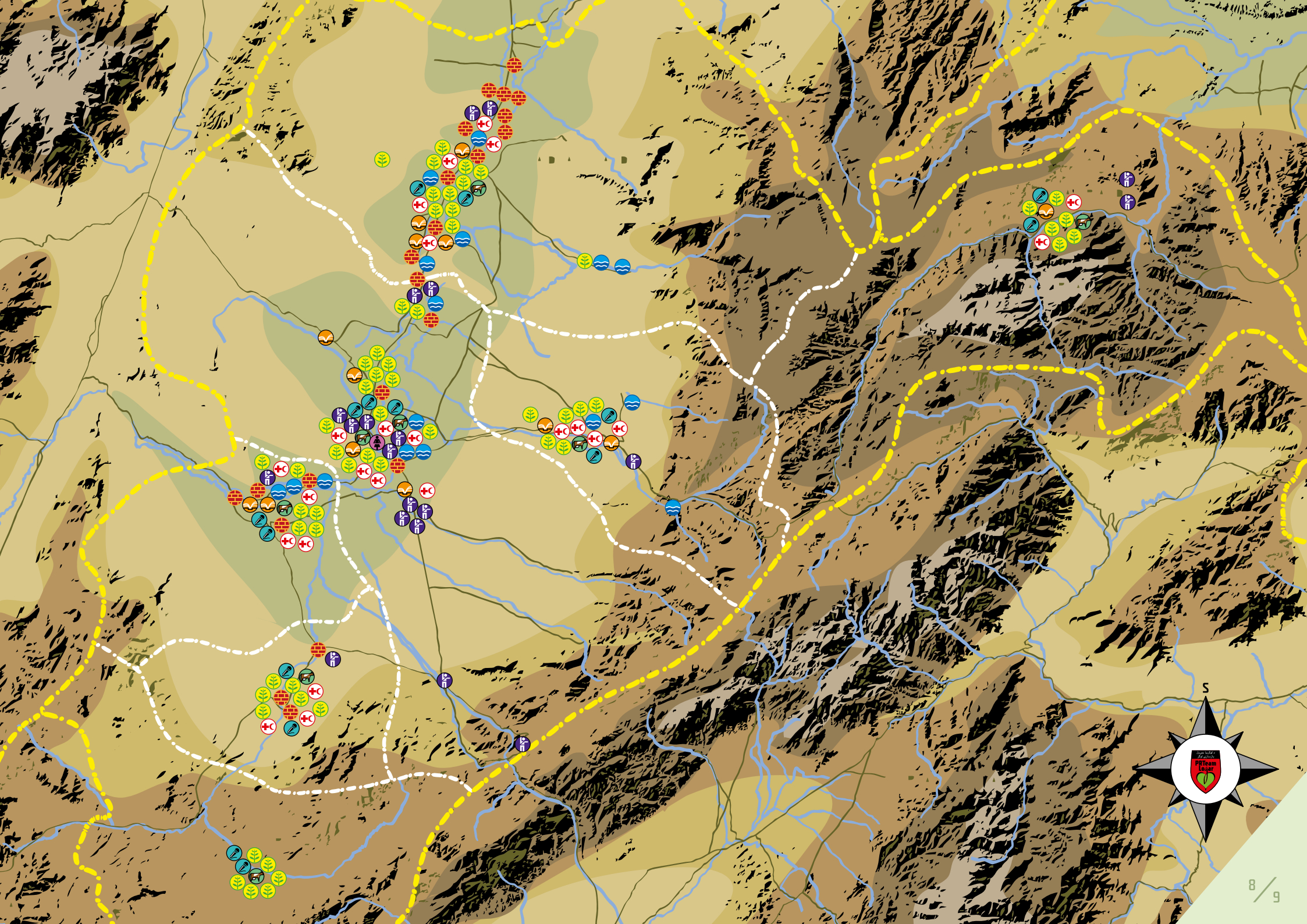
ženská práva

média

rozvoj infrastruktury

BEZPEČNOST

Jakýkoli rozvoj je možný pouze ve stabilním prostředí, proto je klíčová podpora bezpečnostních složek. Stabilní bezpečnostní situace v provincii je také základním předpokladem pro odchod koaličních sil z Afghánistánu. Projekty českého PRT se soustředí především na spolupráci s Afghánskou národní policií (ANP) a armádou (ANA). Zejména policie, která má v Lógaru 860 příslušníků, se potýká s nedostatkem vybavení a výcviku. Problémem je také nízká motivace k práci či časté střídání a odchody policistů. Policisté jsou přitom prvním a nejsnadnějším cílem útoků ze strany protivládních skupin.

Největším českým projektem v oblasti bezpečnosti je kompletní rekonstrukce pěti kontrolních stanovišť na hlavní lógarské silnici mezi hlavním městem Kábulem a provincií Paktia. Bezpečnost na této komunikaci je zásadní pro fungování hospodářství i pro udržení autority provinční vlády. Policejní stanoviště byla před rekonstrukcí většinou v havarijním stavu, bez rozvodů elektřiny, nedostatečná byla i jejich obranyschopnost. Díky rekonstrukci a instalaci větrných elektráren policisté získali výrazně lepší podmínky pro výkon služby, pro obranu před útoky protivládních sil, ale i pro nutný odpočinek.

REALIZOVANÉ PROJEKTY

Rekonstrukce pěti stálých kontrolních stanovišť pro ANP na hlavní silnici protínající Lógar

Příjemci pomoci: 80 policistů

Stavba výukového a výcvikového střediska na výcvikové základně ANP, včetně překážkové dráhy a tréninkové věže

Výcvikovým centrem ročně projde až 900 policistů.

Stavba ochranné zdi areálu provinčního velitelství ANP v hlavním městě Lógaru Pol-e Alam

Předpokládaný počet příjemců pomoci: 140 policistů

Nákup pojízdné cisterny na vodu pro ANP (Bude sloužit rovněž pro obyvatelstvo provincie v případě živelných katastrof.)

Předpokládaný počet příjemců pomoci: 300 policistů

Stavba policejního stanoviště pro ANP v okrese Chuši

Předpokládaný počet příjemců pomoci: 100 policistů

Stavba stanoviště pro ANP a ANA v soutěsce Tangi**Waghjan v okrese Muhammad Agha**

Příjemci pomoci: 60 policistů, kteří hlídají strategickou soutěsku

Stavba ochranné zdi kolem distriktního centra v okrese Baraki Barak

Předpokládaný počet příjemců pomoci: 120 policistů

Rekonstrukce a rozšíření infrastruktury na základně ANA

Předpokládaný počet příjemců pomoci: 500 vojáků

Stavba administrativní budovy pro bezpečnostní složky v hlavním městě provincie Pol-e Alam

Předpokládaný počet příjemců pomoci: 60 členů bezpečnostních složek

Nákup škrtidel určených k zástavě krvácení pro příslušníky ANP

Příjemci pomoci: 453 policistů (všichni policisté sloužící v provincii Lógar)

Dodávka léků pro příslušníky ANA a nákup škrtidel pro příslušníky ANA

Předpokládaný počet příjemců pomoci: 613 vojáků (všichni vojáci sloužící v provincii Lógar)

Vybavení pro pět kontrolních stanovišť podél**hlavní silnice protínající Lógar**

Příjemci pomoci: 80 policistů

Vybudování odstavné plochy u kontrolního stanoviště policie a ochranné zdi

Policisté mohou na hlavní cestě do Kábulu lépe kontrolovat vozidla.

Zajištění dodávek pitné vody na pozorovací stanoviště Tangi Waghjan

Příjemci pomoci: 28 policistů

Vybudování vstupní brány pro dopravní oddělení ANP

Příjemci pomoci: 16 policistů

Dodávka dalekohledů pro ANP

Příjemci pomoci: 128 policistů

Stavba provinčního vězení pro 162 vězňů

Vězení bude rozděleno na mužskou a ženskou část a bude vyhovovat standardům mezinárodního červeného kříže.

Rekonstrukcí prošlo pět základen pro 80 afghánských policistů na hlavní lógarské silnici.

Školící centrum v centru provincie bude sloužit pro vzdělávání a výcvik 900 příslušníků ANP ročně.

ŠKOLSTVÍ

Vzdělávací systém utrpěl kvůli vleklým ozbrojeným konfliktům značné škody. Do poloviny 90. let v celé zemi fungovalo jen asi 650 škol. Za vlády radikálního hnutí Tálibán, pro které bylo nezávislé myšlení tou největší hrozbou, přišly dívky o výuku úplně, chlapci se museli většinou smířit s výlučně náboženskými školami, tzv. medresami.

Afghánistán má proto dnes jeden z nejvyšších stupňů negramotnosti na světě. Děti se učí v lepším případě ve třídách bez topení, do nichž zatéká hliněnou střeou. V tom horším se tísni ve stanech na zemi, bez učebnic či jiných pomůcek. Podle statistik má jen 20 procent učitelů potřebnou kvalifikaci, jen necelých 30 procent dospělých Afghánců umí číst a psát a podle ministerstva školství se školní docházka týká jen asi 6,2 milionu dětí, tedy jen poloviny věkově odpovídající populace.

Česká podpora školského systému v Lógaru spočívá zejména v opravách a stavbách škol. Vychází přitom z předpokladu, že ekonomický i společenský rozvoj Afghánistánu může zaručit pouze nová generace vzdělaných lidí. PRT rovněž skrze rekonstrukci pomáhá naplňovat rozvojové cíle OSN, podle nichž mají mít do roku 2015 všechny děti na světě přístup k základnímu vzdělání.

Největším českým projektem podpory školství je stavba dvou dívčích škol v okrese Chuši na východě provincie Lógar. Situace zde byla podobná jako kdekoli jinde v Lógaru. Pokud se dívky vůbec učily, bylo to většinou v soukromých domech, ve stanech, či dokonce pod širým nebem. V rámci projektu, který začal v dubnu a skončil v září 2009, vznikly ve vesnicích Chudža Laghaj a Hassani Basri dvě zcela nové budovy, do nichž chodí více než 640 žákyň.

REALIZOVANÉ PROJEKTY

Oprava a dostavba střední školy ve vesnici Baboos v okrese Pol-e Alam

Předpokládaný počet příjemců pomoci: 300 studentů

Oprava a dostavba střední školy ve vesnici

Baraki Rajan v okrese Baraki Barak

Předpokládaný počet příjemců pomoci: 2 000 studentů

Oprava a dostavba střední školy ve vesnici

Dehnew v okrese Mohammad Agha

Předpokládaný počet příjemců pomoci: 250 studentů

Oprava a dostavba devítileté školy ve vesnici Kolangar v okrese Pol-e Alam

Předpokládaný počet příjemců pomoci: 1 080 žáků

Oprava a dostavba devítileté školy ve vesnici

Magul Cheil v okrese Mohammad Agha

Předpokládaný počet příjemců pomoci: 480 žákyň

**Oprava a dostavba střední školy ve vesnici Magul
Cheil v okrese Mohammad Agha**
Předpokládaný počet příjemců pomoci: 200 studentů

**Oprava a dostavba devítileté školy ve vesnici Šáh
Abdul Fatah v okrese Baraki Barak**
Předpokládaný počet příjemců pomoci: 1 100 žáků

Stavba základní školy Hassani Basri ve vesnici Bagh Jarak v okrese Chuši
Předpokládaný počet příjemců pomoci: 320 žákyň

Stavba základní školy ve vesnici Chudža Laghai v okrese Chuši
Předpokládaný počet příjemců pomoci: 320 žákyň

**Dostavba střední školy ve vesnici Pol-e Kandaharí
v okrese Mohammad Agha**
Předpokládaný počet příjemců pomoci: 2 200 studentů

Stavba sedlových střech na pěti lógarských školách
Předpokládaný počet příjemců pomoci: 2 300 žáků a žákyň

Stavba střední školy ve vesnici Azrow v okrese Azra
Předpokládaný počet příjemců pomoci: 1 200 studentů

Stavba základní školy ve vesnici Darviš v okrese Mohammad Agha
Předpokládaný počet příjemců pomoci: 800 žáků

**Stavba střední zemědělské a mechanické školy
v Pol-e Alam (1.etapa – projektová dokumentace)**
Předpokládaný počet příjemců pomoci: 1 000 studentů a studentek

Oprava školy Umar Faruq v okrese Pol-e Alam
Předpokládaný počet příjemců pomoci: 2 240 žáků

Stavba volejbalového hřiště pro základní školu v okrese Azra
Předpokládaný počet příjemců pomoci: 500 žáků

Stavba volejbalového hřiště ve vesnici Abchakán v okrese Pol-e Alam
Předpokládaný počet příjemců pomoci: 300 žáků

Dodávka otopu pro vybrané školy v Lógaru
Předpokládaný počet příjemců pomoci: 6 900 žáků a žákyň

Dodávka základního vybavení pro vybrané školní stany
Předpokládaný počet příjemců pomoci: 1 200 žáků a žákyň

Do nových a opravených škol bude chodit více než 13 tisíc afghánských dětí.

Dvě školy v okrese Chuši budou sloužit více než šesti stovkám dívek.

Na stavbách a rekonstrukcích škol získali práci lidé z osmi afghánských stavebních firem.

ZEMĚDĚLSTVÍ

Zemědělství představuje hlavní zdroj obživy pro více než 80 procent obyvatel provincie Lógar, a je tak jednou z nejdůležitějších oblastí, v níž je třeba asistence zahraničních expertů. Místní zemědělci se však potýkají s nedostatkem technologií a kvalitních osiv, omezenými zdroji vody, střídáním sucha a povodní a nedostatkem odborného vzdělávání.

Český PRT se v této oblasti soustředí zejména na vzdělávání zemědělců a na podporu zemědělské produkce. Ta zahrnuje pomoc rolníkům hlavně tam, kde již existuje dlouhodobý zájem. Rekonstrukční tým například postavil pět sklepů na ovoce a zeleninu, které pomáhají zemědělcům uchovávat produkty až do zimy, kdy je prodají s vyšším ziskem. Na všech projektech PRT spolupracuje s provinčním ministerstvem zemědělství a místními dobrovolnými zemědělskými družstvy (kooperativami), které sdružují zemědělce stejného zaměření a v tomto sektoru představují obnovující se soukromé podnikání.

V oblasti vzdělávání se PRT intenzivně věnuje nejrůznějším odborným kurzům. Školeními v oblastech marketingu, včelařství či používání solárních sušáren prošlo již více než 600 zemědělců z celé provincie a několik zaměstnanců provinčního ministerstva zemědělství.

Největším českým zemědělským projektem v Lógaru je obnova systému sběru mléka. Chovatelé skotu nejprve získali od PRT kvalitní nerezové nádoby, v nichž každý den přivážejí mléko do sběrných center, vlastněných zemědělskými družstvy. Ta se starají o převoz mléka do centrální mlékárny v hlavním městě Afghánistánu a vyplácejí zemědělcům částku dle kvality mléka. Centra všech čtyř družstev budou postupně zrekonstruována a vybavena chladicími technologiemi. Cílem projektu je zvýšení kvality konečného produktu a tudíž i zisku pro zemědělce. Stavba prvních dvou sběrných center byla dokončena na začátku roku 2010.

REALIZOVANÉ PROJEKTY

Nákup konví pro přepravu mléka do sběrných center a distribuce osvětových letáků o správném zacházení s mlékem

Předpokládaný počet příjemců pomoci: 1 500 zemědělců

Distribuce osiva moderních odrůd pšenice

Předpokládaný počet příjemců pomoci: 1 600 zemědělců

Školení družstevníků na marketing zemědělských produktů

Příjemci pomoci: 225 zemědělců

Vybavení technické knihovny provinční pobočky ministerstva zemědělství

Předpokládaný počet příjemců pomoci: 130 zaměstnanců ministerstva ze všech okresů v Lógaru

Rekonstrukce 2 sběrných center na mléko

Předpokládaný počet příjemců pomoci: 800 zemědělců

Včelařské školení

Příjemci pomoci: 75 včelařů

Distribuce prostředků na ochranu rostlin

Předpokládaný počet příjemců pomoci: 1 000 zemědělců

Školení pro uživatele podzemních sklepů na ovoce a zeleninu

Předpokládaný počet příjemců pomoci: 250 zemědělců

Školení výživy a ochrany rostlin

Předpokládaný počet příjemců pomoci: 500 zemědělců

Distribuce solárních sušáren na ovoce

Předpokládaný počet příjemců pomoci: 400 zemědělců

Výstavba produkční hedvábnické farmy ve**vesnici Powrak v okrese Pol-e Alam**

Předpokládaný počet příjemců pomoci: 100 zemědělců

Závlahová infrastruktura pro hedvábnickou farmu ve vesnici Powrak

Předpokládaný počet příjemců pomoci: 100 zemědělců

Nákup solárních lednic pro vybrané veterinární ordinace

Příjemci pomoci: 8 veterinářů

Provinční veterinární diagnostická laboratoř

Služeb laboratoře bude moci využívat až 25 000 zemědělců z provincie Lógar chovajících zvířata.

Dodávka plynových hořáků a digestoře pro mléčné centrum Malak Abdullah Jan

Předpokládaný počet příjemců pomoci: 800 zemědělců

Vybavení provinční veterinární laboratoře spotřebním materiálem

Služeb laboratoře bude moci využívat až 25 000 zemědělců z provincie Lógar chovajících zvířata.

Mediální kampaň na podporu zdraví zvířat

Kampaň zasáhne oblast, ve které žije asi 25 000 zemědělců chovajících domácí zvířata.

Zakoupení veterinárních léků pro nouzové použití

Předpokládaný počet příjemců pomoci: až 10 000 zemědělců z Lógaru

Český PRT staví střední zemědělskou školu v Lógaru, půjde o zatím první střední odbornou školu v provincii.

Kurzy a školeními od českého rekonstrukčního týmu prošlo více než 600 lógarských zemědělců.

VODNÍ ZDROJE

Přestože tradiční afghánské zavlažovací systémy přivádí vodu i na ta nejdlejší pole, země pomalu vysychá. Přispívá k tomu rychlé střídání sucha a povodní i nedostatečná osvěta o tom, jak správně se vzácnou tekutinou nakládat. V neposlední řadě chybí afghánské provinční vládě prostředky na rekonstrukce jezů, ochranných zdí a dalších potřebných vodních staveb. Například jezy tak stále tvoří většinou jednoduché stupně tvořené narovnanými kameny, větvemi a pytli s pískem.

Projekty českého PRT se soustředí na rekonstrukce vodních systémů tam, kde významně přispívají k zavlažování zemědělské půdy. Znamená to především nahrazování improvizovaných jezů pevnými konstrukcemi. Opraveno či postaveno tak bylo již šest jezů, rekonstrukcí prošel i jeden celý zavlažovací kanál. Kromě toho PRT staví ochranné zdi a zpevňuje koryta řek, aby se zabránilo zaplavování polí.

Informace o počasí nebo hospodaření se zásobami vody byly v Lógaru donedávna nepředstavitelným luxusem. Chyběly zde jakékoli statistiky o teplotách, rychlosti větru, o množství srážek nebo o výšce podzemní vody. V rámci projektu Provinčního rekonstrukčního týmu (PRT) vznikly v Lógaru dvě měrné stanice, z nichž bude možné tyto údaje dlouhodobě odečítat. PRT vybavil provinční ministerstvo pro vodu a energii, které stanice převzalo, také potřebnou výpočetní technikou pro jejich obsluhu. Stanice budou sloužit jak dlouhodobému sledování přírodních jevů, tak plánování nových rekonstrukčních projektů. Měření meteorologických veličin doplňuje ještě projekt, během kterého byla na několika místech zpevněna koryta řek, kde bude možné měřit průtoky, a vybudování devíti vrtů pro měření hladiny podzemní vody.

REALIZOVANÉ PROJEKTY

Rekonstrukce jezu ve vesnici Beni Šer Afghan v okrese Mohammad Agha

Předpokládaný počet příjemců pomoci: 1 700 zemědělců

Oprava kanálu ve vesnici Hesarak v okrese Pol-e Alam

Předpokládaný počet příjemců pomoci: 2 500 zemědělců

Rekonstrukce jezu ve vesnici Bande Sachan v okrese Baraki Barak

Předpokládaný počet příjemců pomoci: 1 500 zemědělců

Rekonstrukce jezu ve vesnici Bandi Ghazi v okrese Mohammad Agha

Předpokládaný počet příjemců pomoci: 750 zemědělců

Rekonstrukce jezu ve vesnici Kabir v okrese Baraki Barak

Předpokládaný počet příjemců pomoci: 700 zemědělců

Rekonstrukce jezu u vesnic Dewlak a Magul**Cheil v okrese Mohammad Agha**

Předpokládaný počet příjemců pomoci: 800 zemědělců

Studie odtokových poměrů povodí okresu Chuši

Studie zpracovaná ČVUT v Praze na základě poznatků a vzorků dodaných PRT je klíčová nejen pro plánování případných hydrologických staveb, ale navrhuje i metodologii, která může být využita i v dalších částech Afghánistánu.

Rekonstrukce karézu (tradičního systému přívodu vody) Saleman Chiel v okrese Chuši

Předpokládaný počet příjemců pomoci: 100 místních obyvatel

Rekonstrukce akvaduktů v okrese Mohammad Agha

Předpokládaný počet příjemců pomoci: 1 700 zemědělců

Stavba ochranné zdi v okrese Mohammad Agha

Předpokládaný počet příjemců pomoci: 200 zemědělců

Stavba měrných profilů a hydrometeorologických stanic v okresech Mohammad Agha a Pol-e Alam

Získaná data jsou klíčová pro plánování staveb v oblasti hydrologie i pro plánování zavlažování.

Vybavení pro zpracování dat z měrných stanic

Získaná data jsou klíčová pro plánování staveb v oblasti hydrologie i pro plánování zavlažování.

Rekonstrukce a vyčištění přehrady Surchab

Předpokládaný počet příjemců pomoci: 3 500 obyvatel Lógaru, kteří využívají vodu z přehrady na zavlažování svých polí

Více než 11 tisíc zemědělců získalo lepší podmínky pro svoji obživu.

V rámci rekonstrukcí vodních zdrojů bylo vytvořeno více než 200 pracovních míst.

Zařízení pro sběr hydrometeorologických dat umožní plánovat a efektivněji pracovat s vodními zdroji v provincii.

ZDRAVOTNICTVÍ

Statistiky afghánského zdravotnictví potvrzují, že jde o jednu z nejzanedbanějších oblastí základních služeb obyvatelstvu. Každé páté dítě dnes v Afghánistánu umírá před oslavou svých pátých narozenin na nemoci, které jsou v České republice běžně léčitelné. V mnoha provinciích včetně Lógaru chybí zdravotnická zařízení, lékaři i základní vybavení.

Vedle nedostatku prostor jsou omezené i možnosti přepravy pacientů. Není výjimkou, že lidé umírají kvůli tomu, že se včas nedostali do nemocnice či k lékaři. V celé provincii Lógar jsou jen tři malé nemocnice, ostatní péči zajišťují zdravotní střediska, která často pracují v téměř polních podmínkách.

Český rekonstrukční tým realizuje projekty na podporu zdravotnictví ve spolupráci s organizací Medical Refresher Courses for Afghans (MRCA), jejímž prostřednictvím Evropská komise tuto oblast podporuje. V rámci jednoho z projektů PRT zakoupil sedm ambulantních vozů pro převoz pacientů. Ty posílily dopravu nemocných z hůře dostupných oblastí a zajišťují nezbytnou komunikaci mezi menšími zdravotnickými středisky a okresními nemocnicemi. Ve spolupráci s MRCA bylo také uspořádáno školení o údržbě zdravotnického zařízení pro odborný personál.

Od roku 2009 působí rekonstrukční tým také v oblasti veterinární medicíny a prevence proti chorobám. Patří sem například dodávka vakcín proti žloutence, osvětové kampaně proti vzteklině nebo školení pro soukromé veterináře i státní zaměstnance veterinární správy.

REALIZOVANÉ PROJEKTY

Nákup sanitek pro potřeby provinčního ministerstva zdravotnictví

Sanitky slouží převozu pacientů z provincie Lógar.

Školení pracovníků organizace MRCA

Specializované technické školení na údržbu budov a nástrojů.

Solární panely pro zdravotnická zařízení v Lógaru

Ve spádové oblasti nemocnic s dodanými panely žije 10 000 obyvatel.

Dodávka vody do nemocnice v hlavním městě provincie Pol-e Alam

Ve spádové oblasti nemocnice žije 60 000 lidí.

Nákup zdravotnického vybavení

Ve spádové oblasti nemocnic žije 100 000 lidí.

Nákup vakcíny proti žloutence typu B pro ministerstvo zdravotnictví

Předpokládaný počet příjemců pomoci: 850 obyvatel Lógaru

Výstavba márnice v okresní nemocnici v hlavním městě provincie Pol-e Alam

Službu budou moci využívat obyvatelé Lógaru z oblasti, kde žije 100 000 obyvatel.

Nákup mikroskopů pro Afghánskou národní armádu pro diagnostiku malárie

Předpokládaný počet příjemců pomoci: 600 vojáků sloužících v Lógaru

Příprava a tisk informačních letáků a plakátů proti vzteklině

Letáky a plakáty byly distribuovány v oblasti s 20 000 obyvateli.

Nákup chlóru pro dezinfekci studní

Předpokládaný počet příjemců pomoci:

Dojde k vyčištění všech studní v provincii Lógar.

Vybudování nové studny v lékařském centru

ve vesnici Charowti v okrese Azra

Předpokládaný počet příjemců pomoci: 80 obyvatel okresu Azra

Dodávka otopu pro vybraná zdravotnická zařízení v Lógaru

Předpokládaný počet příjemců pomoci: 70

zaměstnanců zdravotnických zařízení

Dodávka solárních krevních bank pro nemocnice v okresech Baraki Barak a Mohammad Agha

Banky mohou v případě potřeby využívat obyvatelé okresů Baraki Barak a Mohammed Agha.

Dodávka základního zdravotnického vybavení pro nemocnice a kliniky v Lógaru

Obyvatelé provincie dostanou kvalitnější zdravotní péči v nemocnicích.

Sedm sanitek pomáhá dopravovat pacienty v celé provincii.

Tisíce obyvatel dvou největších lógarských okresů mohou využít služeb nových budov nemocnic.

Deset zdravotnických zařízení získalo díky PRT nutný zdroj elektřiny.

DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA

Dopravní síť má vliv na běžný pohyb populace i na úspěšný rozvoj ekonomiky a podnikání. V celé provincii Lógar jsou jen dvě asfaltové silnice – jedna z nich trpí vzhledem ke své poloze neúměrnou zátěží, druhá je jen několik kilometrů dlouhá. Většina dopravy je tak odkázána na prашné cesty, vyschlá koryta řek a stezky v horách.

Mnoho lidí si cestování po nich raději rozmyslí – v zimě jsou zcela nepoužitelné, v létě je průjezd pomalý, často hrozí nebezpečí ze strany ozbrojených skupin. Kvůli nedostatečné údržbě a častým povodním jsou ale v havarijním stavu i desítky mostů a lávek zajišťujících spojení mezi městy a vesnicemi.

Kvalitní a funkční infrastruktura je přitom nezbytná i pro pohyb materiálu nebo zemědělské produkce, a tím klíčová pro ekonomický rozvoj provincie. Český PRT v letech 2008 a 2009 provedl průzkum pro 52 kilometrů nových silnic, které budou v budoucnosti v Lógaru postaveny. Kromě toho opravil či postavil několik mostů a lávek.

REALIZOVANÉ PROJEKTY

Zaměření silnice v okrese Baraki Barak

PRT provedl zaměření stavby silnice, která byla dokončena americkou armádou.

Zaměření silnice v okrese Pol-e Alam

Studie bude v budoucnu moci být použita afghánskou vládou.

Zaměření silnic v okresech Pol-e Alam a Mohammad Agha

Studie bude v budoucnu moci být použita afghánskou vládou.

Zaměření silnic v okrese Mohammad Agha

Studie bude v budoucnu moci být použita afghánskou vládou.

Oprava dvou mostů v okrese Čarch

Oprava pěti mostů v okresech Baraki Barak a Pol-e Alam

Oprava čtyř mostů v okrese Mohammad Agha

Stavba mostu v okrese Pol-e Alam

Stavba lávky pro pěší ve vesnici Wolunswali Kolangar v okrese Pol-e Alam

Stavba pěší lávky u vesnice Šagasi Kala v okrese Pol-e Alam

Vybudování stezky pro pěší v Tangi Waghjan

**Rekonstrukce propustku a výstavba ochranné zdi ve
vesnici Waghjan v okrese Mohammad Agha**

MÉDIA

Afghánská mediální scéna byla významně postížena během vlády hnutí Tálibán. Afghánci směli poslouchat pouze propagandistickou rozhlasovou stanicí Hlas šaríi. Nyní v zemi působí desítky rozhlasových stanic, které jsou pro většinu lidí hlavním zdrojem informací a mají velký význam pro posilování občanské společnosti.

Rozhled a vzdělání novinářů se však omezuje na hranice okresu, v lepším případě provincie. Jediná možnost novinářského vzdělávání existuje jen v hlavním městě Kábulu.

Český PRT podporuje místní média především v oblasti zvyšování profesních kapacit novinářů a poskytování materiální podpory rádiím. Stanice Millie Paygham například získala nahrávací zařízení nutné pro tvorbu reportáží a výkonnější vysílač pro rozšíření signálu na většinu území provincie. Pro snadnější pokrytí Lógaru byl stanici dodán také motocykl.

Nedostatek vybavení bránil v práci a rozvoji i státní rozhlasové stanice Radio Television Afghanistan (RTA). Do té PRT dodal základní přístroje nutné pro tvorbu vlastního vysílání (nahrávací a mixážní zařízení, počítač, mikrofony a další příslušenství). Mezi další mediální projekty patří finanční podpora účasti novinářů na školeních a kurzech či podpora budoucích novinářů z fakulty žurnalistiky Kábulské univerzity v rámci soutěže filmových reportáží.

REALIZOVANÉ PROJEKTY

Technická podpora rozhlasové stanice Millie Paygham

Rádio Millie Paygham pokrývá oblast se 155 000 obyvateli.

Podpora budoucích novinářů z Kábulské univerzity

Příjemci pomoci: 9 studentů

Mediální analýza provincie Lógar

Analýza zkvalitnění poskytování podpory pro nezávislá média v provincii Lógar, ve kterých pracuje 45 novinářů

Stáž novinářů z provincie Lógar v Radio Free

Europe/Radio Liberty v České republice

Příjemci pomoci: 3 novináři

Stáž lógarských novinářů v kábulské rozhlasové stanici Salam Watandar

Příjemci pomoci: 10 novinářů

Technické vybavení pro rádio Radio Television Afghanistan (RTA)

Technické vybavení zkvalitní vysílání státní rozhlasové stanice.

Podpora účasti novinářů na školení organizace

NAI – Supporting Open Media in Afghanistan

Příjemci pomoci: 16 novinářů ze všech rádií v provincii Lógar

Dvě lógarské rozhlasové stanice získaly od PRT technické vybavení.

Šestnáct novinářů z provinčních médií prošlo díky české podpoře školením produkce, střihu, základů žurnalistiky či mediálních zákonů.

ŽENSKÁ PRÁVA

Situace afghánských žen je podle měřítek OSN druhá nejhorší na světě. Hodnocení vyplývá z toho, zda mají ženy přístup ke vzdělání a zdravotní péči, možnost rozhodovat o rodinných záležitostech či bezpečí ve veřejném prostoru. Většina afghánských žen se za celý svůj život nedostane ani jednou k lékaři, tisíce jich zemřou během těhotenství či při porodu. Čtvrtstoletí válek zničilo vzdělávací systém, takže dnes umí číst a psát jen každá pátá afghánská žena. Každá druhá Afghánka se vdá před dosažením plnoletosti. Každá třetí žena čelí doma fyzickému, psychickému či sexuálnímu násilí.

PRT pomáhá zlepšit situaci žen především skrze projekty rychlého dopadu, přičemž vždy spolupracuje s provinčním ministerstvem pro ženské záležitosti. Stovky žen se zúčastnily například školení o volbách. Cílem bylo hlavně jim připomenout, proč je důležité se voleb zúčastnit, a vysvětlit základy volebního práva. PRT dále podpořil provinční ministerstvo při pořádání oslav Dne matek, Dne žen a Mezinárodního dne míru. Podpora těchto akcí vychází hlavně ze skutečnosti, že pro Afghánky je jakékoli setkání s ostatními ženami, navíc ve veřejném prostoru, zcela výjimečné. Součástí oslav je vždy také informační kampaň posilující ženská práva a distribuce základního vybavení pro domácnost nejchudším ženám, zejména vdovám.

REALIZOVANÉ PROJEKTY

Mediální kampaň na podporu ženských práv

Kampaň byla vysílána opakovaně ve všech rádiích v provincii Lógar.

Oslavy pořádané Ministerstvem pro ženské záležitosti spojené s distribucí humanitárních a hygienických balíčků

Předpokládaný počet příjemců pomoci: 600 žen

Školení o volbách pro ženy z Lógaru

Předpokládaný počet příjemců pomoci: 600 žen

Informační kampaň na podporu pracujících žen v Afgánské společnosti

Kampaň byla vysílána opakovaně ve všech rádiích v provincii Lógar.

Finanční přehled

Investované prostředky do jednotlivých oblastí v letech 2008 a 2009

Pozn. Projekty byly placeny v dolarech, převod na české koruny odpovídá aktuálnímu měsíčnímu kurzu MZV ČR.

	Kč	USD
bezpečnost	20 871 792,99 Kč	\$1 175 165,00
zemědělství	14 557 699,27 Kč	\$825 391,00
dobré vládnutí	9 901 936,58 Kč	\$578 060,00
vodní hospodářství	41 510 478,83 Kč	\$2 313 994,40
média	743 511,75 Kč	\$43 252,00
infrastruktura	6 319 173,46 Kč	\$315 597,00
zdravotnictví	5 849 155,85 Kč	\$327 618,00
školství	48 026 785,10 Kč	\$2 804 825,00
ženská práva	57 363,28 Kč	\$2 575,00
	147 837 897,11 Kč	\$8 386 477,40

Strategický plán českého PRT pro léta 2010–2012

Shrnutí a zúročení dvouletých zkušeností civilních expertů z působení PRT v provincii Lógar se promítlo do strategického plánu pro následující období 2010–2012. Tento plán již vytyčuje hlavní pilíře činnosti českého PRT a doprovodné aktivity, které možnosti realizace klíčových projektů nutně předcházejí, doprovázejí a podporují.

TŘI ZÁKLADNÍ PILÍŘE PŮSOBNÍ ČESKÉHO PRT PRO LÉTA 2010–2012:

- 1. Podpora provinční vlády a lógarské veřejné správy**
- 2. Podpora ekonomického rozvoje provincie**
- 3. Podpora médií**

V rámci prvního pilíře se činnost českého PRT bude nadále zaměřovat zejména na podporu bezpečnosti (afghánských bezpečnostních sil včetně Afghánské národní policie a Afghánské národní armády) a dobrého vládnutí.

Druhý pilíř se skládá z podpory zemědělství, vodního hospodářství a využívání lokálních energetických zdrojů.

Třetí pak zahrnuje kromě podpory místních nezávislých rozhlasových stanic také snahu o rozvoj a řádné fungování provinční pobočky státního rádia RTA. Pod tento pilíř spadají také osvětové kampaně šířené médii a podporované českým PRT, které chápeme jako nezbytnou součást rozvojové činnosti (informace o činnosti PRT a nových technologiích, jež jeho projekty přinášejí) a v neposlední řadě i podpory právního a občanského vědomí obyvatel provincie Lógar.

Doprovodnými aktivitami českého PRT i nadále zůstanou i projekty zaměřené na podporu školství, zdravotnictví a menší infrastrukturní stavby.

Prioritám bude odpovídat také složení expertního týmu, který by měli doplnit experti na ekonomický rozvoj a dobré vládnutí. Stavební inženýři do svého portfolia zahrnou vedle budov a infrastrukturních staveb i důraz na využitelnost lokálních energetických zdrojů (zejména slunce a větru). Vedle důrazu na živočišnou výrobu se pozornost českých zemědělských expertů upne více také na zefektivnění rostlinné výroby a zpracování jejich produktů.

ČLENOVÉ CIVILNÍ ČÁSTI PRT 2008–2010

Biniová Zuzana – zemědělská poradkyně (3. tým)

Burian Pavel – zemědělský poradce (2. tým)

Dvořáčková Veronika – administrativa a finance (2. tým)

Huberová Lenka – zemědělská poradkyně (3. tým)

Greplová Kristýna – média a vztahy s veřejností (3. tým)

Günter Vladislav – projektový administrátor (Praha)

Chládek Radovan – stavební inženýr (3. tým)

Janotová Klára – stavební inženýrka (3. tým)

Jelínková Jarmila – zástupkyně vedoucího, projektová manažerka (3. tým)

Jemelíková Veronika – administrativa a finance (3. tým)

Joselová Kateřina – zástupkyně zmocněnkyně pro PRT (Praha)

Kavka Petr – stavební inženýr (1. tým)

Klimeš Igor – zástupce vedoucího, projektový manažer (1. tým)

Křivánek Bořek – stavební inženýr (1. tým)

Kříž František – bezpečnostní expert (2. tým)

Lauferová Ester – zmocněnkyně pro PRT (Praha)

Lišková Alena – stavební inženýrka (2. tým)

Macek Richard – veterinář (2. tým)

Moravec Filip – média a vztahy s veřejností (2. tým)

Mužik Jan – stavební inženýr (3. tým)

Navrátil Michal – stavební inženýr (2. tým)

Pavlica Zbyněk – bezpečnostní expert (3. tým)

Pecha Václav – vedoucí civilní části PRT 2008 (1. tým)

Pejřil Jan – zástupce vedoucího, projektový manažer (2. tým)

Ranglová Bohumila – vedoucí civilní části PRT 2009 (2. tým)

Stejskal Libor – bezpečnostní expert (1. tým)

Šesták Jiří – stavební inženýr (1. tým)

Šmejkalová Iva – zemědělská poradkyně (1. tým)

Štěpánková Karla – média a vztahy s veřejností (1. tým) / mediální poradkyně (Praha)

Švéda Martin – stavební inženýr (2. tým)

Volf Daniel – zástupce zmocněnkyně pro PRT (Praha)

Zrno Matyáš – vedoucí civilní části PRT 2010 (3. tým)

www.prtlogar.cz
www.youtube.com/prtlogar
www.facebook.com/prtlogar